

A ט"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא קמא דף כ"ו
Some of the topics we will learn about include.

The sources for the distinctions between קרן and שן ורגל;

The question of

רגל שדרסה על גבי תינוק בחצר הניזק
מהו שתשלם כופר

If a שור trampled a child to death in the ניזק's property,
does the owner also pay כופר for רגל as for קרן, or not?

The Mishnah's Halachah of

אדם מועד לעולם

בין שוגג בין מזיד

בין ער בין ישן

A person is always fully liable for damage he causes
regardless of whether it was intentional or
non-intentional, whether he was awake or asleep.

B However,

נזק אין

ארבעה דברים לא

For injuring a person בשוגג, he's liable only for the
damages but not for the other four losses

צער ריפוי שבת ובושה

Which apply only במזיד but not בשוגג;

The Gemara describes additional cases of נזקי אדם, in
which one is חייב only for נזק but not for the דברים;

The distinctions in the concept of בשוגג, if a person
committed an action unintentionally;

1.

Regarding ניזקין

A שוגג is not liable for ד' דברים, if he did not intend to do
the action that caused the הניזק.

2.

Regarding שבת, a שוגג is חייב חטאת only if the מלאכה was
also a מלאכה מחשבת in that

בנתכוון לעשות מלאכה

He did intend to do this action, but he was a שוגג in that

כסבור שהיום חול

או מלאכה זו מותרת

He assumed that today was not שבת, or that this מלאכה was
permissible.

3.

Regarding גלות, a person goes to the עיר מקלט if he killed
someone בשוגג, only

היכא דהוי ליה ידיעה מעיקרא

If he initially WAS aware of the circumstances that
caused the death;

4.

לענין שן ועין

If a person blinded his בשוגג, עבד כנעני, there is a

Machlokes whether the עבד becomes free or not.

A

Distinctions between
קרן and שן ורגל

רגל

שדרסה על גבי תינוק
בחצר הניזק
מהו שתשלם כופר

אדם מועד לעולם

A person is always fully liable for damage
he causes regardless of whether...

בין ישן
Asleep

בין ער
Awake

בין מזיד
Intentional

בין שוגג
Non-
intentional

B

However,
נזק אין – ארבעה דברים לא

For injuring a person בשוגג...

He's liable only for the
damage But not for
the other four losses

The distinctions
in the concept of בשוגג
Regarding...

גלות

שן ועין

ניזקין

שבת

1 So let's review ...

The Gemara cites sources for the distinctions between שן and ורגל to dispel any notion of deriving otherwise through a וחומר קל.

Regarding שן ורגל

If a שור ate someone's produce, or trampled something with its feet, it depends:

ברשות הניזק משלם נזק שלם

If this occurred in the הניזק's property, the owner pays full damages, as the Pasuk states

ובער בשדה אחר וגו' מיטב כרמו ישלם

And we cannot derive through a וחומר קל from קרן that he pays only חצי נזק, because

ישלם

תשלומין מעליא

The word ישלם implies full reimbursement;

However

ברשות הרבים

פטור

If the שן ורגל occurred in a public area the owner is not liable at all, because the Pasuk specifies אחר בשדה. And we cannot derive through a וחומר קל from קרן that שן ברשות

שן ברשות הרבים should be liable for at least חצי נזק, because the Pasuk of קרן states

וחצו את כספו

כספו של זה

ולא כספו של אחר

ולא כספו של אחר

שן ורגל applies only to קרן but not to שן ורגל חצי נזק.

Regarding קרן

משלם חצי נזק

If a שור gored another שור, the owner must pay half the damages regardless of where it occurred, because the Pasuk states

וחצו את כספו

וגם את המת יחצון

וגם את המת יחצון

The superfluous word יחצון teaches

אין חצי נזק חלוק

לא ברשות הרבים ולא ברשות היחיד

Regarding חצי נזק there is no difference where it occurred.

=====

1

The Gemara cites sources for the distinctions between שן ורגל

קרן and שן ורגל

to dispel any notion of deriving otherwise through a וחומר קל

שן ורגל:

ברשות הרבים פטור

בשדה אחר

We cannot derive through a וחומר קל from קרן - חצי נזק

Because the Pasuk of קרן states

וחצו את כספו ולא כספו של אחר

ברשות הניזק משלם נזק שלם

ובער בשדה אחר וגו' מיטב כרמו ישלם

We cannot derive through a וחומר קל from קרן - חצי נזק

Because "ישלם" תשלומין מעליא

קרן:

משלם חצי נזק

Regardless of where it occurred

וחצו את כספו וגם את המת יחצון

אין חצי נזק חלוק לא ברשות הרבים ולא ברשות היחיד

2 The Gemara inquires
איבעיא להו
רגל שדרסה על גבי תינוק בחצר הניזק
מהו שתשלם כופר
If a שור trampled a child to death in the תינוק's property, does
the owner also pay כופר for רגל as for קרן, or not?
Do we say that רגל is similar to קרן in that
קרן כיון דעבד תרי ותלתא זמני
אורחיה הוא ומשלם כופר
ה"נ לא שנא
קרן is חייב בכופר only after this occurred three times in
which it became habitual, and therefore רגל is also חייב
אורחיה even after one time because it was אורחיה.
OR
קרן כוונתו להזיק
האי אין כוונתו להזיק
קרן is חייב בכופר only because the שור's intention was to
harm the person, while regarding רגל it was not, and
therefore מכופר.
The Gemara concludes from a Braisa that רגל is חייב בכופר
=====

2 *איבעיא ליה:*
**רגל שדרסה על גבי תינוק
בחצר הניזק
מהו שתשלם כופר?**

*Do we say that רגל
is similar to קרן in that*

**קרן כיון דעבד
תרי ותלתא זמני
אורחיה הוא
ומשלם כופר
ה"נ לא שנא** **?**

OR
**קרן
כוונתו להזיק
האי
אין כוונתו
להזיק**

The Gemara concludes from a Braisa
that רגל is חייב בכופר

3 Zugt Di Mishnah
אדם מועד לעולם
בין שוגג בין מזיד
בין ער בין ישן
A person is always fully liable for damage he causes
regardless of whether it was intentional or
non-intentional, whether he was awake or asleep, in all
cases he is חייב.
The Mishnah continues;
סימא את עין חבריו ושיבר את הכלים
משלם נזק שלם
If a person blinded another person, or he broke his utensils
בשוגג, he must reimburse him completely.

3 *משנה:*
אדם מועד לעולם
*A person is always fully liable for damage
he causes regardless of whether...*

בין שוגג **בין מזיד** **בין ער** **בין ישן**
Non-intentional Intentional Awake Asleep

שיבר את הכלים **סימא את עין חבריו**
Broke his utensils Blinded another person

משלם נזק שלם

4 The Gemara explains that
 אדם מועד לעולם
 בין שוגג בין מזיד
 Is derived from the superfluous Pasuk
 פצע תחת פצע
 As Rashi explains, since there is another Pasuk
 ואיש כי יתן מום בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו

However, the Gemara points out
 נזק אין
 ארבעה דברים לא
 For injuring a person בשוגג, he's liable only for the damage
 but not for the other four losses
 צער ריפוי שבת ובושת
 Which apply only במזיד
 Because the above Pasuk refers only to נזק, and there is no
 Pasuk regarding ד' דברים to include שוגג;
 =====

4
The Gemara explains
אדם מועד לעולם בין שוגג בין מזיד
is derived from the superfluous Pasuk

פצע תחת פצע

Since there is another Pasuk

**ואיש כי יתן מום בעמיתו
 כאשר עשה כן יעשה לו**

However,
נזק אין – ארבעה דברים לא

For injuring a person בשוגג...

**He's liable
 only for the
 damage**

**But not for
 the other
 four losses**

Which apply only

במזיד

*Because the above Pasuk
 refers only to נזק,
 and there is no Pasuk
 regarding ד' דברים
 to include ארבע*

5 The Gemara proceeds to illustrate several cases of נזקי אדם בשוגג, in which one is חייב only for נזק but not for the 'ד' דברים:

1.

אמר רבה

היתה אבן מונחת לו בחיקו

ולא הכיר בה

ועמד ונפלה

If a person was not aware that a stone was lying in his lap, and he stood up and the stone fell;

and he rules regarding various results:

לענין נזקין חייב

לענין ארבעה דברים פטור

If the stone caused damage, he is liable only for the damage, but not for the 'ד' דברים, as explained earlier, because the stone fell בשוגג.

לענין שבת

מלאכת מחשבת אסרה תורה

If it resulted in שבת, for example, the stone traveled 'ד' חילול, he is not liable for אסרת הרבים, because as Rashi explains,

Regarding שבת one is חייב חטאת בשוגג only

בנתכוון לעשות מלאכה

He did intend to do this action, but he was שוגג in that

כסבור שהיום חול

או מלאכה זו מותרת

He assumed that today was not שבת, or that this מלאכה is permissible.

However, he's פטור מחטאת where

לא נתכוון לעשות מלאכה

He did not intend to do this action at all.

לענין גלות

פטור

If the stone killed someone, he is exempt from exile, because as Rashi explains, we derive from the Pasuk

ונס שמה רוצח

מכה נפש בשגגה

He is חייב בגלות only

היכא דהוי ליה ידיעה מעיקרא

If the person was initially aware of the potential danger of the situation and then forgot;

But he is פטור מגלות if

לא הכיר בה מעולם

He was never aware that the stone was in his lap.

5 Several cases of נזקי אדם בשוגג...

1

אמר רבה

היתה אבן מונחת לו בחיקו
ולא הכיר בה ועמד ונפלה

If a person was not aware that a stone was lying in his lap and he stood up and the stone fell

לענין ד' דברים
פטור

Because the stone fell
בלא ע

לענין גלות
פטור

Because
we derive from
ונס שמה רוצח
מכה נפש בשגגה
he's only חייב ע'
היכא דהוי ליה ידיעה
מעיקרא
But פטור if
לא הכיר בה מעולם

לענין נזקין
חייב

לענין שבת
מלאכת מחשבת
אסרה תורה
He is not liable for a
קרבת חטאת

Because
only חייב חטאת בלא ע'
one is only חייב חטאת
בנתכוון לעשות מלאכה
but פטור מחטאת
לא נתכוון לעשות מלאכה

6 לענין עבד
 פלוגתא דרשב"ג ורבנן
 If the stone blinded his כנעני עבד, it depends on a
 Machlokes רשב"ג ורבנן in a Braisa:
 The רבנן hold that the עבד becomes free regardless of how
 it happened.
 רשב"ג holds that the עבד does not become free if the owner
 had no intention to harm him. And he derives this from
 the Pasuk of עין שן ועין which states;
 וכי יכה איש את עין עבדו וגו' ושחתה
 The word ושחתה is understood as
 עד שיתכוין לשחתה
 The עבד becomes free only if the owner intended to harm
 his eye.

6

▼

לענין עבד
פלוגתא דרשב"ג ורבנן
 עבד כנעני If the stone blinded his עבד

▼

כריתתא:

רשב"ג: NOT FREE if the owner had no intention to harm him	רבנן: FREE regardless of how it happened

▼

וכי יכה איש
 את עין עבדו וגו'
 ושחתה

▼

עד שיתכוין לשחתה

7 2.
 The Gemara continues;
 היתה אבן מונחת לו בחיקו
 הכיר בה ושכחה
 ועמד ונפלה
 If a person WAS initially aware that a stone was in his lap,
 and he stood up and the stone fell;
 לענין נזקין חייב
 לענין ד' דברים פטור
 בשוגג Because the stone fell;
 לענין שבת פטור
 מלאכת מחשבת Because it was not
 לענין גלות חייב
 שוגג He must go to גלות, because he was a
 דהוי ליה ידיעה מעיקרא
 He WAS initially aware of the potential danger.

7

2

היתה אבן מונחת לו בחיקו
הכיר בה ושכחה ועמד ונפלה
 If a person WAS initially aware
 that a stone was in his lap,
 and he stood up and the stone fell;

לענין ד' דברים פטור Because the stone fell באשגג	לענין נזקין חייב

לענין גלות חייב Because he was a שוגג דהוי ליה ידיעה מעיקרא	לענין שבת פטור Because it was NOT מלאכת מחשבת

8 לענין עבד
פלוגתא דרשב"ג ורבנן
Because the owner had no intentions to harm the eye;

8

לענין עבד
פלוגתא דרשב"ג ורבנן

Because the owner had no intentions to harm the eye

9 The Gemara continues with two more scenarios:
3.
נתכוין לזרוק שתיים וזרק ארבע
If a person intended to throw a stone two אמות and he threw it four אמות;
לענין נזקין חייב
לענין ד' דברים פטור
If the stone injured someone, he pays only נזק but not ד' דברים, because it is considered בשוגג since he did not intend to throw the stone that far.

9

3

נתכוין לזרוק שתיים וזרק ארבע
If a person intended to throw a stone two אמות and he threw it four אמות

לענין ד' דברים
פטור

Because it's considered בשוגג

לענין נזקין
חייב

לענין גלות
אשר לא צדה
אמר רחמנא
פרט לנתכוין
לזרוק שתיים

לענין גלות פטור לא צדה: He did not aim at his side, in the direction of the victim

לענין שבת
פטור

Because מאצת מחלבת since his intention was not fulfilled

לענין גלות
פטור
לא צדה:
He did not aim at his side, in the direction of the victim

לענין גלות
חייב
לא צדה:
He did not aim directly at the victim

לענין עבד
פלוגתא דרשב"ג ורבנן
Because the owner had no intentions to harm the eye

לענין שבת פטור
If on שבת he threw the stone in a רשות הרבים he is פטור, because it was not מלאכת מחשבת since his intention was not fulfilled.

לענין גלות
אשר לא צדה אמר רחמנא
פרט לנתכוין לזרוק שתיים
Rashi offers two opposite explanations:

1.
לענין גלות חייב
He must go to גלות, because the Pasuk states
ואשר לא צדה וגו' ושמתו לך מקום אשר ינוס שמה
וכי יזיד איש על רעהו וגו' מעם מזבחי תקחנו למות
According to this version לא צדה is understood as he did not aim directly at the victim; and therefore, he's not considered a מזיד, but a שוגג, for which he's חייב בגלות.
Our case of נתכוין לזרוק שתיים וזרק ארבע fits this description, since he did not intend to throw the stone that far.
OR

2.
לענין גלות פטור
He is exempt from גלות.
According to this version לא צדה is understood as he did not aim even צדה, at his side, even in the direction of the victim; and only then is he considered a שוגג who is חייב בגלות. However, one who was צדה, he did aim in the direction of the victim, is פטור מגלות, because he cannot achieve atonement through exile.

Our case of נתכוין לזרוק שתיים וזרק ארבע fits this description, since he did throw in that direction.

לענין עבד
פלוגתא דרשב"ג ורבנן
Because the owner had no intention to harm the eye;

10

4. נתכוין לזרוק ארבע זרק שמנה
 If he intended to throw the stone four אמות in a רשות הרבים
 and he threw it eight אמות;

לענין נזקין חייב
 לענין ד' דברים פטור
 Because it was בשוגג as he did not intend to throw the
 stone that far.

לענין שבת
 If on שבת he threw the stone in a רשות הרבים it depends
 באומר כל מקום שתרצה תנוח אין
 אי לא לא
 If he did not intend for the stone to land in a specific place
 he would be חייב, because, as Rashi explains it is מלאכת
 מחשבת, and the stone did travel the שיעור of four אמות. But
 if he did intend for it to land in a specific place he would
 be פטור, because it is not מחשבת, since his intention
 was not fulfilled.

However regarding
 נתכוין לזרוק שתיים זרק ארבע
 Even if
 באומר כל מקום שתרצה תנוח
 He would be פטור because
 לא נתכוון לעשות מלאכה
 He has no intention for a מלאכה, the שיעור of four אמות.

לענין גלות
 According to the first Pshat חייב while according to the
 second Pshat פטור because
 אשר לא צדה
 פרט לנתכוין לזרוק ארבע זרק שמנה

לענין עבד
 פלוגתא דרשב"ג ורבנן

10

4
**נתכוין לזרוק ארבע
 זרק שמנה**

He intended to throw four אמות in a רשות הרבים
 and he threw it eight אמות

לענין ד' דברים
 פטור

Because it was באשגג

לענין נזקין
 חייב

לענין שבת

אי לא
 לא

If he did intend for it
 to land in a specific place
 he would be פטור

Because it is NOT
 מלאכת מחשבת

באומר כל מקום
 שתרצה תנוח אין

If he did not intend for it
 to land in a specific place
 he would be חייב

However regarding
 נתכוין לזרוק שתיים זרק ארבע
 He would be פטור because
 לא נתכוון לעשות מלאכה

לענין עבד
 פלוגתא
 דרשב"ג ורבנן

לענין גלות
 אשר לא צדה
 פרט לנתכוין
 לזרוק ארבע
 זרק שמנה

לענין גלות
 פטור

לענין גלות
 חייב